Datum : 20-03-2006
Uw Kenmerk :***2006BEM21***
Contactpersoon :mr. P.G.Scherks
E-mail :pieter.scherks@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. :3647

Aan: Provinciale Staten

Onderwerp: Besteding Europese fondsen 2000-2006

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij aan een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot besteding van Europese fondsen en een notitie van de Dienst Ruimte en Groen over de aanpak van knelpunten.

Aanleiding
De provincie krijgt voor de periode 2000-2006 middelen uit Europese fondsen ter ondersteuning van het eigen beleid. Over de voortgang wordt periodiek aan u gerapporteerd.
Achtergrond/eerdere besluiten
In eerdere rapportages is aangegeven dat zich knelpunten voordoen waardoor de Europese middelen niet optimaal kunnen worden benut. Er zijn maatregelen genomen om onderbesteding zo veel mogelijk te voorkomen. Op basis van deze maatregelen is een schatting gemaakt van de maximaal haalbare besteding.
Vervolgprocedure/voortgang
Wij doen de suggestie om deze statenbrief met bijlage ter kennis te brengen van de commissie Bestuur en Middelen, de commissie Ruimte en Groen en de commissie Water en Milieu.

Europese fondsen 2000-2006
In de periode 2000-2006 is de provincie voor het eerst in aanmerking gekomen voor bijdragen van enige omvang uit Europese fondsen. De Europese Unie financiert maximaal 50%. Het is dus altijd additionele financiering als aanvulling op middelen van het Rijk, de provincie, gemeenten en derden. De bijdragen uit Europese fondsen zijn in het onderstaande schema aangegeven.

Fonds	**Dienst**	**Periode**	**Gemiddelde bijdrage in €**	**Bestemming**
Kaderverordening plattelandsontwik-keling (POP)	Ruimte en Groen (REG)	2000-2006	1.300.000,--/jaar	Maatregelen op het gebied van plattelandsontwikkeling in relatie tot landbouw, waterbeheer, natuur, landschap en behoud van cultureel erfgoed
Structuurfondsen doelstelling 2 (D2)	REG	2000-2006	1.500.000,-- /jaar	Nieuwe economische impulsen in het reconstructiegebied Gelderse Vallei
Communautair initiatief LEADER+	REG	2000-2006	360.000,--/jaar	Innovatieve, kleinschalige projecten op het gebied van plattelandsontwikkeling
Innovatieve acties	MEC	2003-2004	1.800.000,--	Innovatieve acties om in de provincie aanwezige kenniskracht beter te benutten

Knelpunten
In de huidige programmaperiode 2000-2006 doen zich knelpunten voor die resulteren in onderbesteding bij de programma's POP, D2 en LEADER+. Hierbij spelen de stringente regels, die voor besteding van Europese fondsen gelden een rol. Voor het POP geldt een zeer strak budgetregime in de vorm van de N+0 regel. Deze regel houdt in dat elk jaar het budget voor dat jaar op basis van gerealiseerde projecten moet worden gedeclareerd. Voor D2 en LEADER+ geldt de N+2 regel. Het budget voor jaar N moet uiterlijk in het jaar N+2 zijn uitgegeven. Niet tijdig gedeclareerde bedragen komen te vervallen.

De voorbereiding op de uitvoering van de programma's en het genereren van projecten zijn met name bij de dienst REG langzaam op gang gekomen. Dat heeft behalve met capaciteitsgebrek binnen de dienst en aansturing van de uitvoering, te maken met onbekendheid met werken met Europese programma's bij het betaalorgaan, de provincie en projectindieners en het hanteren van de daarbij behorende procedure-, betaal- en afrekenregels. Ook zijn knelpunten ontstaan door onder meer niet tijdig gereedkomen van cofinanciering door indieners van projecten, een beperkt 'wegzetgebied' (Gelderse Vallei), terugtrekken van reeds beschikte projecten en vertraging door procedures in het kader van de ruimtelijke ordening. Indieners van projecten gaven ook vaak de voorkeur aan een financiële bijdrage op grond van provinciale- of rijksregelingen, die aan projecten veel minder zware eisen stellen. Voorts is een aantal projecten goedkoper uitgevallen dan het beschikte bedrag door een gunstig aanbestedingsresultaat. Dit voordeel kan niet worden ingezet voor nieuwe projecten.

Stand van zaken besteding
De stand van zaken van de besteding was eind 2005 als volgt:

Structuurfondsen D2 (N+2)	**LEADER+ (N+2)**	**Plattelandsontwikkeling POP (N+0)**	**Innovatieve acties**
Gebied: Gelderse Vallei	Gebied: Kromme Rijn en Veenweiden	Gebied: gehele provincie	Gebied: gehele provincie
Beschikbaar 8,3 Beschikt 3,9 Gerealiseerd 2,1 **Nog te beschikken 4,4** In voorbereiding 6,2	<u>Kromme Rijn</u> Beschikbaar 1,45 Beschikt 0,62 Gerealiseerd 0,06 **Nog te beschikken 0,83** In voorbereiding 0,82 <u>Veenweiden</u> Beschikbaar 1,94 Beschikt 1,10 Gerealiseerd 0,28 **Nog te beschikken 0,84** In voorbereiding 1,00	Beschikbaar 8,6 Beschikt 5,6 Gerealiseerd 4,2	Beschikbaar 1,8 Beschikt 1,7 Gerealiseerd 1,3

Maatregelen
Zoals blijkt uit de bijgevoegde notitie van de dienst REG is een extra impuls aan de ondersteuning gegeven en zijn maatregelen genomen om onderbesteding zo veel mogelijk tegen te gaan. Enkele voorbeelden van maatregelen:

- Bij het programma D2 wordt € 1,0 miljoen extra beschikt aan het natuurontwikkelingsproject Bloeidaal. Er wordt ingezet om de kansrijke projecten in voorbereiding optimaal te begeleiden en snel tot uitvoering te brengen. Een benutting van 100% lijkt haalbaar.

- LEADER+ . Er wordt ingezet op een snelle realisatie van lopende projecten. De achterstand in het Kromme Rijngebied is niet meer goed te maken. Een benutting van LEADER+ van 85% is haalbaar.
- Voor het POP wordt ingezet op afronding van lopende projecten. Er worden 4 projecten van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden beschikt voor € 0,6 miljoen om aanspraak te kunnen maken op vrijvallende POP-middelen in februari 2006. Een uiteindelijke benutting van 73% is haalbaar.

De dienst MEC heeft met het programma Innovatieve Acties een goed resultaat behaald (93% is beschikt). De termijn voor het verstrekken van subsidies in het kader van dit programma is verstreken.

Samenvattend overzicht
Een samenvattend overzicht naar de stand per januari 2006 ziet er uit als volgt:

	Budget 2000-2006	**Beschikt t/m 2005**	**Beschikt in %**	**Nog te beschikken**	**Realisatie**	**Aantal projecten**	**Maximaal haalbare besteding in %**
D2	8,3	3,9	45%	4,4	2,1	21	**100**
LEADER+	Veenweiden 1,94 Kromme Rijn 1,45	1,1 0,62	57% 43%	0,84 0,83	0,3	38	**85**
POP	8,6	6,2	66%	2,4	4,2	37	**73 *)**
Innovatieve Acties	1,8 (2003-2004)	1,7	93%		1,3	17	**93**

*) Het percentage van de POP-middelen dat niet is benut, is overigens grotendeels overgeheveld naar het POP van het Rijk voor grondverwerving ten behoeve van de Ecologische Hoofdstructuur in de provincie Utrecht.

Andere provincies
Onderbenutting van Europese fondsen speelt niet alleen in onze provincie. Bij het programma D2 zal naar schatting gemiddeld 85% worden besteed. Voor bepaalde maatregelen in het kader van dit programma (bevorderen ondernemerschap MKB en human resources) zijn weinig projecten beschikbaar. Bij LEADER+ hebben ook andere Randstadprovincies problemen om het budget weg te zetten. Het gaat bij dit programma om kleinschalige projecten van organisaties, die professionaliteit tekortkomen. Ook het POP zal naar verwachting bij een aantal provincies op onderbesteding uitkomen. Uit de ervaringen met de Europese fondsen in de periode 2000-2006 wordt lering getrokken om in de nieuwe fondsenperiode 2007-2013 onderbesteding zo veel mogelijk te voorkomen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, mr B. Staal
De secretaris, drs. H.H. Sietsma